

ŞEYH EDEBALI ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

MESLEK SAHİBİ

OLMANIN ÖNEMİ

- ✘ Eric Ericson'a göre 18-30 yaş arası dönem bireyin " Üretkenliğe Karşı Durgunluk" olarak adlandırılır. Bireyin bu dönemdeki yaşam görevi, hayatını idame ettireceği bir meslek seçiminde bulunmasıdır. Bu gelişim görevi bu dönem atlatılmazsa, bir sonraki dönem için gelişim krizine sebep olabilir.

MESLEK NEDİR ?

- Meslek insanlara yararlı mal veya hizmet üretmek ve karşılığında bir gelir elde etmek için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan ve kuralları toplumca belirlenmiş faaliyetler bütünüdür.

MESLEK SEÇİMİ

- Ne var ki, insanların gizil güçlerine ve yeteneklerine uygun bir meslek alanı seçmeleri giderek güçleşen bir gelişim görevi haline gelmektedir.
- Meslek seçimini güçleştiren diğer bir etmen ise, bireyin kendini doğru, ayrıntılı ve gerçekçi olarak değerlendirmede güçlük çekmesidir.

Meslek Seçmek Hayat Biçimini Seçmek Demektir !

- Meslek seçimi kişinin yaşamında vermiş olduğu **en önemli kararlardan biridir.**

- Çocuğun meslek seçimi gibi önemli bir kararı alınmasını etkileyen pek çok faktör vardır..
 - Bu faktörlerden en önemlilerinden biri anne babadır.
-

Baba Beklentileri

- Aile gücünün devamını getirme,
- Hayalleri gerçekleştirme,
Mutlu olabileceği iş seçmesini istemek, gibi beklentiler oluşturmaktadır.

Anne Beklentileri

- Bireyin mutlu olacağı mesleği seğmesi,
- ocuğunu hayat pratiğinde başarılı görmek,
- Kişi ve aile ölçeğinde gurur duymaktır.

- **UNUTULMAMASI
GEREKEN EN
ÖNEMLİ NOKTA:**
-

İŞİNİ SEVEN
ÖĞRETMENLER,

BAŞARILI
ÖĞRENCİLER
YETİŞTİRİR

İŞİNİ SEVEN BİR DOKTOR,

HASTALARIYLA DAHA YAKINDAN İLGİLENİR
VE ONLARI SAĞLIĞINA KAVUŞTURMAKTAN
MUTLULUK DUYAR.

- Kendilerine uygun meslek seçmiş olan kimseler ileride mutlu verimli üretken işini seven bireyler olurken,
- Sececeği meslek yeteneklerine , ilgilerine ve kişisel özelliklerine uygun olmayan bireyler mesleğinde verim düşüklüğü mesleğini değiştirme isteği ve mutsuz bireyler olmasına neden olmaktadır.

Bu sebeplerden ötürü,
Çocuğunuzun meslek seçimini akılcı
doğrular üzerine kurmalısınız.

**YAPACAĞINIZ DOĞRU TERCİHLE
KAZANACAĞINIZ EN BÜYÜK ŐEY**
Çocuklarınız için

MUTLU BİR YAŞAM OLACAKTIR

Anneler ve babalar nasıl çocuklarının her alandaki gelişmeleri ile ilgileniyor ve sorunlarıyla uğraşıyorsanız, onların ileride mutlu ve başarılı olacakları mesleklerine de yardımcı olabilirsiniz.

ANCAK BİLMEMİZ GERKEN:

- *Meslek seçimi; belli bir ana özgü bir olay olmayıp aslında yaşam boyu devam eden, gelişimsel özelliklere ve ihtiyaçlara göre şekillenen bir süreçtir.*

Çocuğunuz meslek seçerken anne-baba olarak yanıtlanması gereken birkaç soru var:

- Çocuğumun meslek seçiminde benim sorumluluğum nedir ?
- Çocuğumun mesleğini kim belirleyecek ?
- Çocuğumun mesleği nasıl sağlıklı olarak belirlenir ?
- Çocuğumu nasıl gözlemlemeliyim - nasıl davranmalıyım ?
- Çocuğumun geleceği ile ilgili beklentilerim neler ve bunlar gerçekleşebilir mi? Nasıl?

Anne Baba olarak:

- Çocukluktan itibaren her dönemde çocuğunuza meslek seçimi ile ilgili bir takım mesleki tutum ve davranışları kazandırmanız gerekir.

ÇOCUKTA MESLEK GELİŞİMİ

- Bireyin yaşamı belirli mesleki dönemlere ayrılmakta, çocukluktan itibaren her dönemdeki bireyin meslek seçimiyle ilgili bir takım tutum ve davranışlara sahip olması beklenmektedir.
- Kişiden beklenen bu mesleki tutum ve davranışlara mesleki gelişim görevleri adı verilmektedir.

MESLEKİ GELİŞİM ÇOCUKLUK DÖNEMİ

Hayal Dönemi (4-5 yaş ile 10 yaş arası)

Gelecekte bir meslek sahibi olacağı fikrini kazanmış olmak,

Meslek sahibi bir yetişkinle özdeşim kurarak bu mesleği oyunlarında canlandırmak,

Bütün mesleklere karşı olumlu bir tutum geliştirmek.

ÇOCUKLUK DÖNEMİ MESLEK GELİŞİMİNDE ANNE BABAYA DÜŞEN SORUMLULUKLAR

- **Çocuğunuzun çalışmaya karşı olumlu tutum geliştirmesine yardımcı olun.**
- **Çocuğunuza toplumdaki mesleklerin çok sayıda olduğunu açıklayın.**
- **Okuldaki derslerle meslekler arasında bağlantı kurmasına yardımcı olun.**
- **Çocuğunuzun mesleklere karşı cinsiyet kalıp yargı geliştirmesini önlemeye çalışın.**
- **Çocuğunuzun mesleklere karşı olumlu tutum geliştirmesine yardımcı olun.**
- **Çalışma hayatı için gerekli bazı tutumları kazandırmaya çalışın.**

MESLEKİ GELİŞİMDE ORTA ÇOCUKLUK DÖNEMİ

- **Deneme Dönemi (10-15 yaş arası)**
- **Mesleki faaliyetlerle temel beceri ve ilgiyi anlama,**
- **Çeşitli yeteneklerden hangilerinin kendisinde güçlü olduğunun farkına varma,**
- **İlgilerine uygun faaliyetleri daha fazla yapma isteği,**
- **Hayattan beklentilerini önem sırasına koyma,**
- **İş ve eğitim olanakları araştırma,**
- **İş ve oyun için zamanı planlaya bilme,**
- **Önündeki seçenekler üzerinde düşünme ve araştırma yapma.**

ORTA ÇOCUKLUK DÖNEMİ MESLEK GELİŞİMİNDE ANNE BABAYA DÜŞEN SORUMLULUKLAR

- Çocuğunuzun başarı ile yaptığı işlerle ilgili konuşmak ve başarılarından ötürü motive etmek,
- Çocuğunuzun meslekler hakkında bilgi sahibine olmasına yardımcı olmak,
- Meslekler hakkında doğru ve eksiksiz bilgi sahibi olmanın önemini tartışmak, (iş ortamı, çalışma koşulları gibi)

- Kendinizin veya yakın çevrenizde bulunan insanların meslekleri hakkında çeşitli kaynaklardan araştırmalarını teşvik edebilirsiniz.
- Çeşitli meslek gruplarından çalışanlara ile görüştürerek meslekler hakkında bilgi toplamasını sağlayabilirsiniz.
- Meslekleri tanıtıcı konferanslara katılmaya teşvik edebilirsiniz.
- İlgili ve yeteneklerin meslek seçimindeki önemi hakkında konuşabilirsiniz.
- Mesleğin sadece hayatı kazanmak için yapılan etkinlikler bütünü olmadığı konusunda tartışabilirsiniz.

MESLEKİ GELİŞİMDE GENÇLİK DÖNEMİ

- Billurlaşma Dönemi (15-18 yaş arası)
- Zaman kavramını geliştirmiş olma,
- Yetenekleri, ilgileri ve değerleri ayırtmış olma,
- Meslek seçme sorumluluğunu üstlenme,
- Kaynakları kullanma.

- Gencin meslek seçerken yetenek, ilgilerini ve diğer kişilik özelliklerinin bilincinde olması,
- Meslek seçiminde ailesinin sosyo– ekonomik koşullarını dikkate alması,
- Meslek alanını belirlemesi,
- Seçtiği alan genç için bir araştırma inceleme dönemidir.

GENÇLİK DÖNEMİ MESLEK GELİŞİMİNDE ANNE BABAYA DÜŞEN SORUMLULUKLAR

- Çocuğunuzun yetenek, ilgi ve değerlerine uygun bir alanı konusunda uzmanlardan yardım alarak belirleyebilirsiniz.
- Çocuğunuzun yetenek ve ilgilerine uygun bir alanı seçtiğinde ileride daha mutlu ve başarılı olacağını hatırlatabilirsiniz
- İlgi duyduğu faaliyetleri yapması için ona fırsatlar verebilir onu yeteneklerini geliştireceği etkinliklere yönlendirebilirsiniz.

- **Net ve belirli bir mesleki hedef belirlemesine yardım edebilirsiniz.**
- **Çocuğunuzu liseden sonraki eğitim ve iş olanaklarını araştırmaya sevk edebilirsiniz.**
- **Girmeyi düşündüğü meslekle ilgili olarak araştırma yapmasına teşvik edebilirsiniz.**
- **Evde okulda olmak üzere küçük konulardan başlayarak çocuğunuza BAĞIMSIZ karar verme sorumluluğunu öğretebilirsiniz.**

UNUTMAYIN!..

- Sizler çocuğunuzun kendisine en uygun mesleği seşmesine yardım edebilecek en önemli kişilerden biri, bireyin ebeveynleridir.
- Çocuğunuza yapacağınız yardım onun ileride mutlu ve başarılı bir insan olmasına yardım edecektir.

Anne Baba Olarak

- Öncelikle
- Çocuğumun ne gibi özellikleri var?
 - Neleri yapabilir?
 - Hayattan beklentileri neler?
 - Sorularını sağlıklı bir şekilde cevaplandırmanız gerekmektedir.
-

NELER YAPMAMALIYIZ ?

Meslek Seçiminde Bazı Olumsuz Anne Ve Baba Tutumları

- “Çocuğum benim erişemediğim hedeflere erişmelidir.”
- “İnsan çalışırsa her şeyi yapar.”
- “Çocuğum benim yaptığım gibi, engelleri kendi başına aşmalıdır.”
- “Bütün olanaklarımı seferber edersem çocuğumu istediğim gibi yetiştirebilirim.”
- “Komşunun çocuğu oldu ama...”
- “Ancak senin gibi bir tembel bu alanı seçer...”
“Bak kardeşin ne kadar çalışıyor sen de onun gibi olsana”

- **Toplumca kalıplaşmış kabul gören bir meslekten çok, kendini gerçekleştirebileceği, mutlu ve başarılı olabileceği bir mesleği seçebilmesine fırsat vermemek,**
- **Mesleğin seçilmesi sorumluluğunu çocuğumuza bırakıp üzerimize almamak, biz yetişkinlerin çocuk için neyin iyi olduğuna karar verip bir mesleğe yönlendirmemek,**

- Meslek seçimi sorumluluğunu çocuğa bırakarak onun kendi geleceği için çaba harcamasını ve uygun alanı keşfetmesine fırsat tanımak,
- Deneyimlerimizi seçenekleri, ayrıntıları, bilgiye ulaşma yollarını göstermede kullanmamız, gençlere daha çok yardımcı olacaktır.
- Çocuğumuzun zayıf olduğu yönleri yerine güçlü olduğu yönlerini vurgulamaya çalışmalıyız.

NELER YAPMALIYIZ ?

- Gençlerin dürüst çabalarını ödüllendirelim.
- Çocuklarımıza verebileceğiniz en büyük armağan sağlam bir kişiliktir.
- Unutmayalım, ergenlik dönemi bireyin geçiş dönemidir, dolayısıyla empati yapmak oldukça önemlidir.

TEŞVİK SÖZLERİ;

Bu işi yapabileceğini biliyorum.

Çaba gösterdikçe başarılı olduğunu görüyorum.

Bu yaptıklarını takdir ediyorum.

Kararına güveniyorum.

Bu konuyu ayrıntılı düşündüğün belli oluyor.

Eminim ki bu biçimde çalışmayı sürdürürsen başarılı olacaksın.

Teşvik sözleri ile ulaşacağımız nokta, çocuğumuzun kendi geleceğine sahip çıkması, çaba ve gelişmelerinin fark edilmesi ve olumlu yönlerinin vurgulanmasıdır.

ÖĞRENCİDEN BEKLENEN

- Kendini iyi tanıma; gerçekçi, ayrıntılı bir öz benlik kavramı geliştirme,
- Kendine saygı duyma ve kendini geliştirme çabası gösterme,
- İş dünyası ve meslekler hakkında doğru ve ayrıntılı bilgi sahibi olma,
- Doğru karar verebilme becerisi geliştirme,
- Çalışmaya karşı olumlu tutum geliştirme,
- Çalışma yaşamının gereği olan iş birliği yapabilme, sorumluluk alabilme gibi özelliklere sahip olma.

- **Kendi bağımsızlığını yaratma**
 - **Bireysel kimliğini bulma**
 - **Toplumsal kimliğini bulma**
 - **Hayatını düzenleme gücü kazanma**
-

SONUÇ

Mesleki Rehberlik ve Yönelme, bireylerin çeşitli meslekleri ve kendi kişisel özelliklerini tanımaları ve bu bilgiler ışığında kendilerine uygun meslekleri seçmeleri süreçleri olarak tanımlanmaktadır.

Anne Babaların görevi, çocuklarına bu tanım ışığında uygun meslekleri seçmeleri için uygun ortam ve hizmetleri sağlamalarıdır.

ŞEYH EDEBALI ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ REHBERLİK SERVİSİ

